

امپراتوری های شهری

شهرها به مثابه حاکمان جهان
در دنیای جدید شهری

«کتاب نخست»

گردآورندگان:
ادوارد گلیزر، کریما کورتیت
و پیتر نوکمپ

ترجمه:
فرهاد دیرنگ

انتشارات مرکز پژوهش های شورای اسلامی کلان شهر تبریز

فهرست

کتاب نخست

- ۷ ..... سخن ناشر
- ۹ ..... مقدمه مترجم

- ۱۱ ..... آیا جهان تحت سلطه امپراتوری های شهری است ؟
یادداشت گردآورندگان
• ادوارد گلبیزر، کاریمما کورتیت و پیتر نوکمپ

بخش نخست

- ۷۷ ..... ارزیابی جایگاه شهرها در جهان معاصر

- ۱ ..... لحاظ نمودن مجدد اهمیت مکان جغرافیایی در تحلیل های اقتصاد دیجیتال جهانی
• ماسکیا ساسن

- ۲ ..... ظهور شهرهای برنده
• ریچارد فلوریدا، شارلوتا ملاتدر و کارن ام کینگ

- ۳ ..... برندگان و بازندگان سیستم شهری
• آنتونی جی. ونیلز

- ۴ ..... تراکم های بی قاعده: به سوی یکپارچه سازی تراکم های شهری با بهره گیری از شبکه های شهری ...
• پیتر جی. تیلور

- ۵ ..... جوامع شبکه ای به مثابه امپراتوری شهری
• زاخاری نیل

- ۶ ..... تراکم های بزرگ شهری و خدمات عمومی کارآمد: نظارت محلی در برابر نظارت منطقه ای
• ریچارد ال. هرچ

- ۷ ..... ظهور آبر مناطق شهری و آینده سازمان جغرافیایی شهرها
• کینگزلی ای. هاینز و راجر آر. اسناف

- ۸ ..... «جهان جدید شهری»: چالش هایی برای جمعیت های بزرگ شهری
• ادواردو حنّاد و آنا بارونی

بخش دوم

ارزیابی تحولات شهری

- ۲۹۳ .....
۲۹۵ .....
۳۲۵ .....
۳۵۳ .....
۳۹۱ .....
۴۱۹ .....
۴۵۵ .....
۴۸۵ .....
- ۹ زیرساخت های شبکه ای و اقتصاد شهری
• دیوید امانوئل اندرسون و آکی نی. اندرسون
- ۱۰ «همجواری» و «تراکم های شهری»، دو کلید واژه اصلی برای درک پدیده شهر
• لیز بورديو لپازو و آندره تور
- ۱۱ پیاده سازی برنامه ای علمی برای ارتقای کارآیی و پویایی شهرها
• روبرتو کامانی، روبرتا کاپلو و آندریا کاراگلیو
- ۱۲ تجزیه و تحلیل آبرده های شهرها و مناطق شهری؛ پردازش و چالش های آماری
• لوری آ. شینتلا و مانفرد ام. فیشر
- ۱۳ تعریف اندازه و رشد شهرها
• مایکل باتی
- ۱۴ شناخت جهان شهرهای واجد کارآمدی بالا
معرفی مدلی معیار برای توسعه یافتگی شهرها و ارزیابی محیط اجتماعی-اقتصادی و شاخص های رفاه شهری
• سوشی سوزوکی، کریماکورتیت و پیتر نوکمپ
- نمایه

ساختن ناشر

این پرسش که «چگونه با مسائل مان روبرو شویم؟» دلمشغولی مهمی برای مدیران، متولیان و منتخبان شهرهاست. کوشش‌های پرداخته برای یافتن پاسخ‌های مطلوب به این پرسش اساسی، حتی اگر لزوماً به حل مسائل شهری ختم نشود، موجب رشد دانش شهری در جوامع مختلف شده است. جامعه شهری ایران نیز همپای تحولات جهانی، با دسته‌ای از مسائل روبروست که نمی‌توان آنها را انکار کرد یا نادیده گرفت یا حتی تعلیق نمود. گریزی از درگیری با این مسائل نیست و هرگونه تأخیر در درک و حل آنها، هزینه‌های جبران‌ناپذیری برای امروز و فردای ما تحمیل می‌کند.

در مواجهه با مسائل شهری، نخستین ضرورت، درک صحیح از مسائل است؛ درک صحیح یعنی اشراف بر زمینه‌ها، ابعاد و پیامدهای مسئله و نتیجه چنین درکی، طراحی درست صورت مسئله خواهد بود. واضح است که در فقدان صورت مسئله درست، راه‌های حل مسئله به روی ما بسته خواهد بود و جز اتلاف زمان و منابع، نصیبی نخواهیم داشت.

بر این اساس، سیاستگذاران شهری، می‌کوشند با بکارگیری شیوه‌های روزآمد و کارآمد در طراحی درست صورت مسائل شهری، نیروهای موجود و در دسترس را برای حل مسائل تجهیز کنند. پژوهش‌های شهری، معطوف به چنین رسالتی شکل می‌گیرند و تبدیل به رکن سیاست‌گذاری و مدیریت شهری می‌شوند. مطالعه تجربه‌های مدیریت شهری در ایران و سایر جوامع حکایت از این دارد که مدیریت‌های مطلوب، با پژوهش‌های مسئله‌محور و مؤثر پیوند دائمی دارند. این رویکرد، البته امروز از امری ویتربینی به ضرورتی انکارناپذیر تبدیل شده است و سیاستگذاران شهری، بی‌توجه به چنین ضرورتی، توفیق چندانی در گره‌گشایی و اعتلای شهرها نمی‌یابند.

مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی کلانشهر تبریز، به عنوان باوری پژوهشی و کارشناسی نهاد مردمی شورای اسلامی شهر، رسالتی در همین مسیر بر دوش دارد. ارتباط مستمر با جامعه دانشگاهی، کارشناسان و پژوهشگران حوزه‌های مختلف مدیریت شهری، ارجاع مسائل شهر به ایشان و دریافت پاسخ‌های راهگشا و مؤثر برای حل مسائل، زنجیره اقدامات مرکز را شکل می‌دهد.

بخشی از یافته های پژوهشی در قالب گزارش های کارشناسی، به صورت عمومی عرضه می شود. مخاطب این گزارش ها، سیاستگذاران، مدیران و افکار عمومی است. بخش دیگری از دستاوردهای پژوهشی، با هدف تولید ادبیات، تقویت دانش شهری و دامن زدن به گفتگوهای انتقادی، در قالب کتاب منتشر می شود. ارزش های پیدا و پنهان آثار مکتوب، بر کسی پوشیده نیست. ما امیدواریم مجموعه آثار منتشر شده توسط این مرکز، به پشتوانه نقد و نظر اصحاب فکر، صاحبان اندیشه و تجربه در امور شهری، سهمی در درک و حل مسائل و در نهایت، بهبود وضعیت و کیفیت زندگی شهری داشته باشد.

روح الله رشیدی

رئیس مرکز پژوهش های شورای اسلامی کلانشهر تبریز